

Notitie

Aan
Vlaardingen

Kopie aan

Datum	Documentnummer	Project	Auteur
10 december 2013	21667842		L.C. Luijendijk
Onderwerp Externe veiligheid Westwijk, Samuel Esmeijerstraat			

Inleiding

De gemeente Vlaardingen is bezig met het (ontwerp)bestemmingsplan 'Westwijk, 3^e herziening, Samuel Esmeijerstraat'. Omdat het plangebied voor dit bestemmingsplan is gelegen binnen het invloedsgebied van een aantal risicobronnen, heeft de gemeente de DCMR verzocht te adviseren over het aspect externe veiligheid.

Het plan maakt de bouw van veertig nieuwbouwwoningen mogelijk via een uitwerkingsplan. Het vigerende bestemmingsplan 'Westwijk' maakte op deze locatie ook nieuwbouwwoningen mogelijk, maar vanwege een gewijzigde bouwhoogte, is een herziening noodzakelijk. In onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven.

Toetsingskader

Het toetsingskader voor het aspect externe veiligheid wordt onderscheiden in een toetsingskader voor inrichtingen en een toetsingskader voor transport.

Inrichtingen

Voor inrichtingen, die op grond van hun activiteiten relevant zijn voor de externe veiligheid, is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Dit besluit is per 26 oktober 2004 in werking getreden. Het Bevi stelt onder andere dat het aspect externe veiligheid moet worden betrokken bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

In het Bevi wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Voor het PR is een maximaal toelaatbaar niveau van 10^{-6} per jaar vastgesteld, dat in nieuwe situaties niet mag worden overschreden. Kwetsbare functies mogen in principe niet voorkomen binnen de PR 10^{-6} contour. Het gaat dan om functies en objecten waar zich personen gedurende een langere tijd kunnen bevinden. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van een bepaalde omvang komt te overlijden als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het groepsrisico geldt een oriëntatiewaarde. Het groepsrisico wordt weergegeven in een fN-curve, waarbij f de kans op jaarbasis weergeeft en N het aantal slachtoffers. De gemeente heeft een verantwoordingsplicht als het groepsrisico toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Tegelijkertijd met het Bevi is de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) in werking getreden waarin onder meer veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn opgenomen voor categoriale bedrijven zoals LPG-tankstations. Voor bedrijven die niet onder de Revi vallen worden de veiligheidsafstanden bepaald in een kwantitatieve risicoanalyse (QRA).

Transport

Voor transport van gevaarlijke stoffen (wegtransport, watertransport, spoortransport en buisleidingtransport) is de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS, Staatscourant 4 augustus 2004, nr. 147) van belang.

De circulaire verplicht gemeenten en provincies om bij besluiten in het kader van de Wet ruimtelijke ordening, bij omgevingsbesluiten en bij vervoersbesluiten rekening te houden met externe veiligheid. De circulaire is in 2010 aangepast aan de methodologie van het Bevi en het in ontwikkeling zijnde Basisnet weg, water en spoor. De circulaire zal binnenkort (2013) worden vervangen door het Besluit externe veiligheid transport (Btev). Het Btev zal het wettelijk kader vormen voor het Basisnet weg, water en spoor.

In de circulaire zijn grens- en richtwaarden opgenomen voor het plaatsgebonden risico (PR). Voor bestaande situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten 10^{-5} per jaar en de streefwaarde 10^{-6} per jaar. In nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10^{-6} per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties geldt een richtwaarde van 10^{-6} per jaar. Op basis van de circulaire geldt bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het GR of een toename van het GR een verantwoordingsplicht. Deze verantwoordingsplicht geldt zowel in bestaande als in nieuwe situaties.

In de circulaire is vastgelegd dat er in principe geen beperkingen aan het ruimtegebruik worden gesteld in het gebied dat op meer dan 200 meter van een route of tracé ligt. In het Btev zal worden vastgelegd dat de groepsrisicoverantwoording uitsluitend noodzakelijk is voor zover een ruimtelijke ontwikkeling binnen 200 meter van een transportroute ligt.

Per 1 januari 2011 is het besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van kracht geworden. Dit besluit geeft milieukwaliteitseisen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen en regelt onder andere het actualiseren van ruimtelijke reserveringen voor buisleidingen in bestemmingsplannen en de voorbereiding op calamiteiten.

In het Bevb worden plaatsgebonden risicocontouren en groepsrisico verantwoording gedefinieerd voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen. In het Bevb is sprake van drie groepen buisleidingen te weten aardgasleidingen, vloeibare brandstof leidingen en de overige leidingen. Ook is een verplichting opgenomen dat buisleidingen binnen 5 jaar in alle bestemmingsplannen van Nederland opgenomen dienen te worden. Op basis van artikel 13 wordt een belemmeringenstrook voorgeschreven van 4 of 5¹ meter waarin het oprichten van nieuwe bouwwerken wordt verboden en waarbinnen een vergunningenstelsel van toepassing moet zijn.

Beleid Rotterdam-the Hague Airport (RtHA)

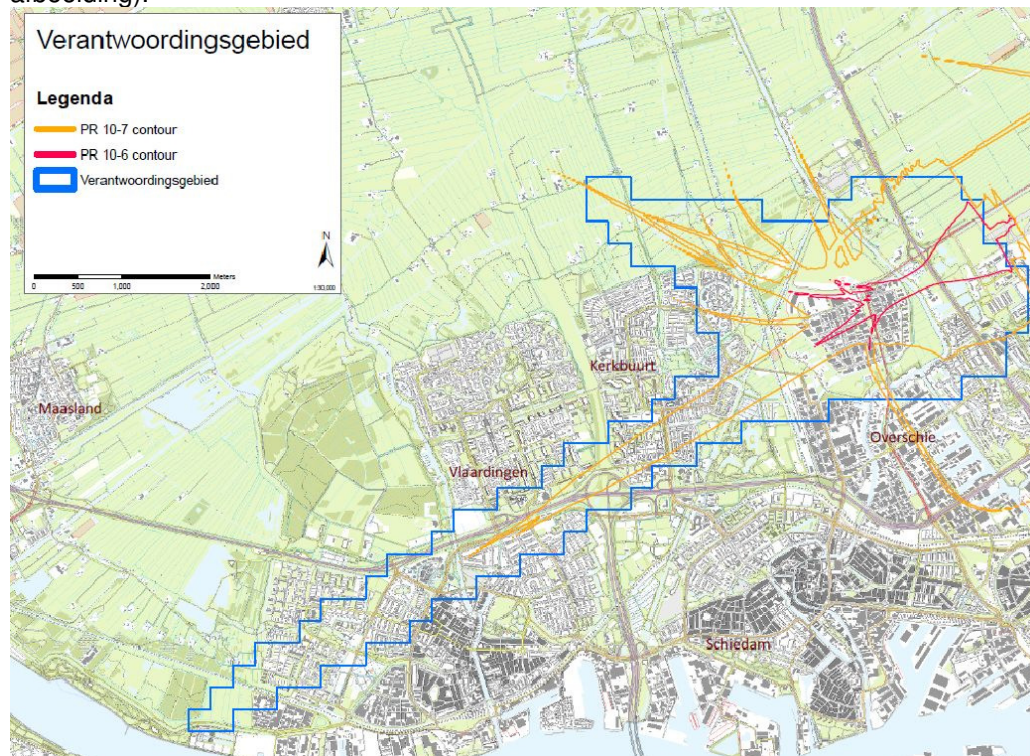
De Wet luchtvaart (WLV) geeft regels met betrekking tot het gebruik van luchthavens. Volgens de WLV is RtHA een burgerluchthaven van nationale betekenis. Voor dit type luchthavens moet de minister van I&M een luchthavenbesluit vaststellen, als de PR 10⁻⁶-contour buiten het terrein van de luchthaven ligt. Voor RtHA is dat het geval. In een luchthavenbesluit worden onder meer vastgelegd:

- de ligging van de plaatsgebonden risicocontouren 10⁻⁶ en 10⁻⁵,
- de normen die van toepassing zijn op deze risicocontouren

Omdat voor RtHA nog geen luchthavenbesluit is vastgesteld, is het oude Aanwijzingsbesluit luchthaven Rotterdam Airport nog van toepassing, tezamen met de Omzettingsregeling luchthaven Rotterdam The Hague Airport. Hierin zijn echter geen bepalingen opgenomen voor externe veiligheid.

De Provinciale Structuurvisie besteedt aandacht aan het voorzien in een gezonde leefomgeving. Hierbij wordt ondermeer aandacht geschonken aan de fysieke veiligheid. Eén van de specifieke risicobronnen die hierbij zijn genoemd is het RtHA. Voor RtHA is in dit verband aanvullend provinciaal beleid opgesteld: het Beleidskader Groepsrisico in de omgeving van Rotterdam – The Hague Airport dat in 2012 is vast gesteld.

In dit beleidsdocument is het verantwoordingsgebied weergegeven (zie onderstaande afbeelding).

Om het groepsrisico te berekenen is de Airport Risk Tool (ART) ontwikkeld. Met dit instrument kan het groepsrisico worden berekend voor kavels van 250*250 meter. Per onderzochte kavel

¹ dit is afhankelijk van de druk van een hoge drukaardgasleiding

kan het groepsrisico worden getoetst aan het afwegingskader dat door de provincie is opgesteld.

Beleidsvisie externe veiligheid

In oktober 2012 heeft de gemeente de Visie externe veiligheid 'Ruimte voor duurzame veiligheid' vastgesteld. In deze visie is vastgelegd hoe de gemeente Vlaardingen omgaat met het aspect externe veiligheid in ruimtelijke plannen. Eén van de belangrijke beleidsuitgangspunten voor dit bestemmingsplan is dat binnen woongebieden geen nieuwe risicobronnen mogen worden gesitueerd en dat de hoogte van bestaande risico's afneemt.

Ten behoeve van dit visiedocument is in 2010 een risico-inventarisatie gedaan. Hierbij zijn alle ontwikkelingen van het Actieplan Wonen opgenomen, waaronder de transformatie van de wijk Holy Zuidoost. Voor deze notitie is aansluiting gezocht bij deze risico-inventarisatie.

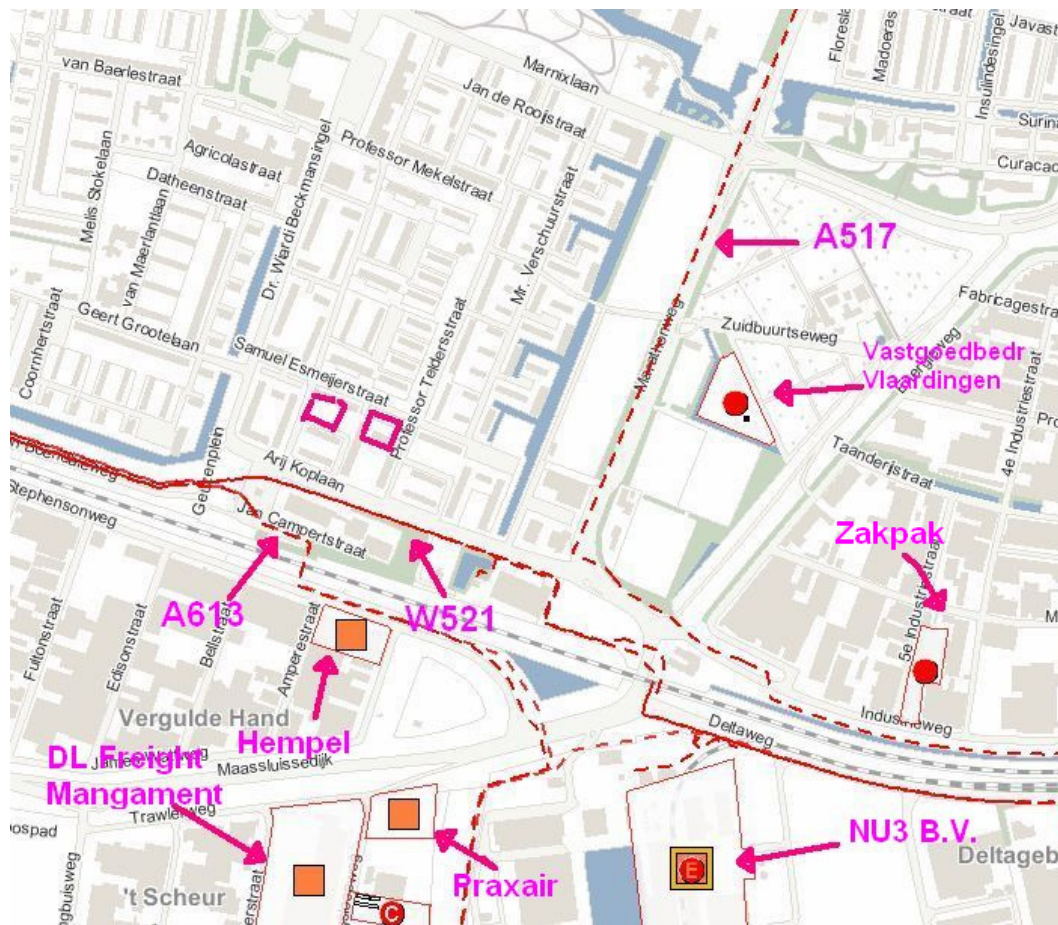
Gebiedsgericht milieubeleid

Naast de Beleidsvisie externe veiligheid heeft de gemeente ook nog gebiedsgericht milieubeleid vastgesteld. Dit is verwoord in het Ambitiedocument Gebiedsgericht milieubeleid Vlaardingen. Dit document geeft voor de verschillende gebiedstypen in de gemeente het ambitieniveau (uitgesplitst in normaal niveau en hoog niveau) voor de verschillende milieuaspecten. Voor gebiedstype 'stedelijk wonen' geldt voor het plaatsgebonden risico als normaal ambitieniveau geen kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} contour en als hoog ambitieniveau geen kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-7} contour.

Voor het groepsrisico is geen normaal ambitieniveau vastgelegd. Het hoge ambitieniveau is om geen woningen te realiseren binnen het invloedsgebied van risicobronnen.

Inventarisatie risicobronnen

In onderstaande afbeelding is een uitsnede uit de risicokaart weergegeven. Hieruit blijkt dat er zich diverse relevante inrichtingen en een aantal buisleidingen nabij het plangebied bevinden.

Ook ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van een paar verder weg gelegen risicobronnen, te weten:

- de Nieuwe Maas;
- Shell Raffinaderij Nederland (SNR)
- luchthaven Rotterdam-The Hague Airport

Inrichtingen

NU3 B.V.

NU3 B.V. aan de Zevenmanshaven Oost 67 is een inrichting voor de opslag van ammoniumnitraat. De maximale opslaghoeveelheid bedraagt 35 ton ammoniumnitraat. De bestaande activiteiten leiden niet tot plaatsgebonden risicocontouren 10^{-5} en 10^{-6} . De 10^{-8} plaatsgebonden risicocontour valt binnen de inrichtingsgrens. De inrichting veroorzaakt geen groepsrisico. Voor dit plan is NU3 B.V. derhalve niet relevant.

Praxair B.V.

Praxair B.V. aan de Beugsloepweg 3 betreft een inrichting voor handel in en opslag van gasflessen. Van de scenario's die zich binnen de inrichting kunnen voordoen, heeft het scenario "lek in chloorcilinder" de grootste afstand tot de 1% letaliteitsgrens. Als gevolg van een dispersie van chloor kan een wolkcontour van ongeveer 220 m. De afstand tot het plangebied is bijna 500 meter. Voor dit plan is Praxair B.V. derhalve niet relevant.

DL Freight management B.V.

DL Freight Management (Rotterdam) B.V. aan de Trawlerweg 22 is een op- en overslagbedrijf voor koopmansgoederen en gevaarlijke stoffen. Het invloedsgebied wordt bepaald door het scenario "brand in opslagloods". Dit bedraagt 2200 meter (blauw in de afbeelding). Het GR-inventarisatiegebied² is volgens de regionale uitgangspunten 1500 meter (geel). Het plangebied ligt in het GR-inventarisatiegebied. Er is geen plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} .

Het groepsrisico is laag en neemt niet toe als gevolg van dit plan, omdat ook het vigerende bestemmingsplan de nieuwbouw van woningen ter plaatse toestaat. Een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico is daarom niet noodzakelijk, maar het plan is voorgelegd aan de VRR voor advies over zelfredzaamheid en bestrijding van rampen.

² Het GR-inventarisatiegebied is het gebied waarbinnen de populatie moet worden meegenomen voor de berekening van het groepsrisico.

SNR

De hoofdactiviteit van Shell Nederland Raffinaderij B.V. aan de Vondelingenweg 601 in Rotterdam is olieraffinage en het vervaardigen en opslaan van brandstoffen en basisoliën, zoals ruwe olie, gasolie, nafta en condensaat. Binnen de processen op de inrichting wordt onder meer gebruik gemaakt van waterstoffluoride. Het invloedsgebied bedraagt 9800 meter (blauw in de afbeelding). Het GR-inventarisatiegebied (geel in de afbeelding) is volgens de regionale uitgangspunten vastgesteld op 3400 meter. Dit gebied valt nog net over het plangebied. Het groepsrisico is 56 maal de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico neemt niet toe als gevolg van dit plan, omdat het vigerende bestemmingsplan ook al woningbouw toestaat.

Een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico is daarom niet noodzakelijk, maar het plan is voorgelegd aan de VRR voor advies over zelfredzaamheid en bestrijding van rampen.

Het plaatsgebonden risico van 10^{-6} reikt niet tot de gemeentegrens van Vlaardingen.

Vastgoedbedrijf Vlaardingen

Aan de Wijkbuurtseweg bevindt zich een wijkcentrum van de gemeente. Hier is een propaantank aanwezig met een inhoud van 5.000 liter. De tank valt niet onder het Bevi. De relevante veiligheidsafstanden reiken niet tot het plangebied. De propaantank is daarom niet relevant voor dit plan.

Hempel B.V.

Het bedrijf Hempel B.V. aan de James Wattweg is niet meer in bedrijf en kan van de risicokaart worden verwijderd.

Zakpak B.V.

Het bedrijf Zakpak B.V. fabriceert kunststof verpakkingen. Het bedrijf is op de risicokaart geplaatst vanwege de vuurbelasting. Het bedrijf valt niet onder het Bevi. De veiligheidsafstanden reiken niet tot het plangebied. Het bedrijf Zakpak B.V. is daarom niet relevant voor dit plan.

Transport

De Nieuwe Maas

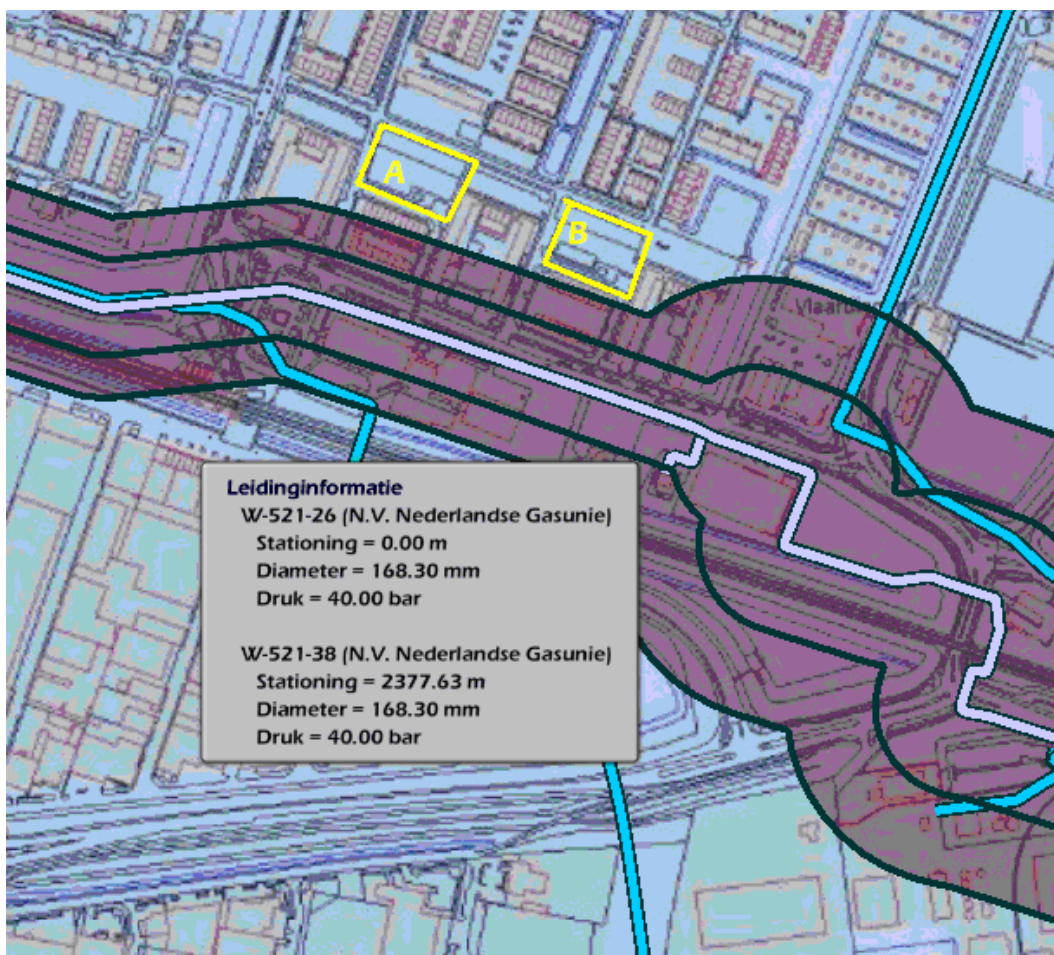
Het plangebied ligt op ongeveer 850 meter van de Nieuwe Maas. Het invloedsgebied strekt zich uit tot 880 meter vanaf het hart van de vaarweg, op basis van het toxisch scenario.

Omdat het op dit moment nog niet mogelijk is een berekening van het groepsrisico te maken, is (conform artikel 3.1 van de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvg, juli 2012) een kwalitatieve inschatting gemaakt.

In het bestemmingsplan wordt binnen het invloedsgebied geen grote toename van populatie mogelijk gemaakt ten opzichte van de huidige situatie. Ook is het niet de verwachting dat de intensiteit van zee- en binnenvaart over de Nieuwe Maas ter hoogte van het plangebied toe zal nemen. In het basisnet wordt uitgegaan dat er in de huidige situatie geen overschrijdingen van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico aanwezig zijn. Gelet op het voorgaande zal het groepsrisico van het transport van gevaarlijke stoffen in zee- en binnenvaart schepen ter hoogte van het plangebied daarom geen overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico geven. Er is geen verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Er is advies gevraagd aan de VRR over zelfredzaamheid en rampenbestrijding.

Hogedruk aardgasleiding W521

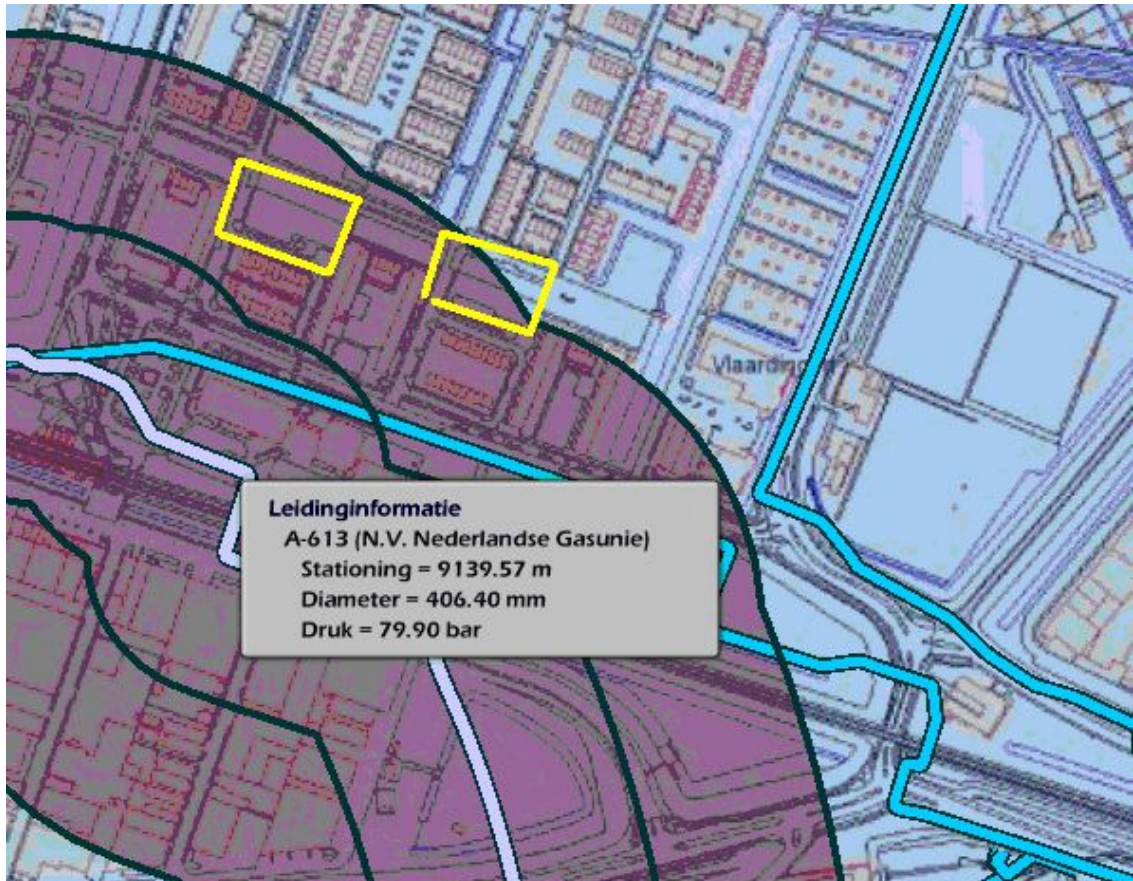
De hogedruk aardgasleiding W521 loopt ten zuiden van het plangebied. De diameter van de leiding is 168 mm en de druk is 40 bar. In onderstaande afbeelding is de leiding met het invloedsgebied (rood) weergegeven. Het invloedsgebied reikt net niet tot het plangebied.

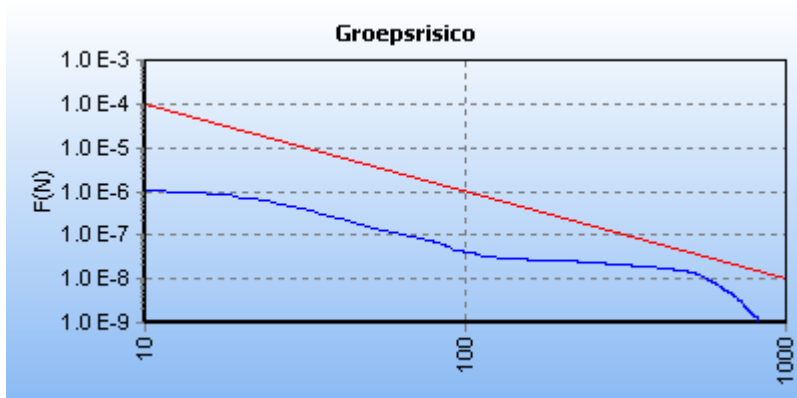
De leiding is daarom niet relevant voor dit plan.

Hogedruk aardgasleiding A613

De hogedruk aardgasleiding A613 loopt ook ten zuiden van het plangebied. De diameter van de leiding is 406 mm en de druk is 80 bar. In onderstaande afbeelding is het invloedsgebied (rood) weergegeven. Dit valt over het plangebied. De 100%-letaliteitsgrens (zwarte lijn in de afbeelding) ligt op 70 meter. Deze ligt buiten het plangebied.

Er is een berekening van het groepsrisico gemaakt. Het groepsrisico bedraagt 0,37 maal de oriëntatiewaarde. De fN-curve is in onderstaande figuur weergegeven.

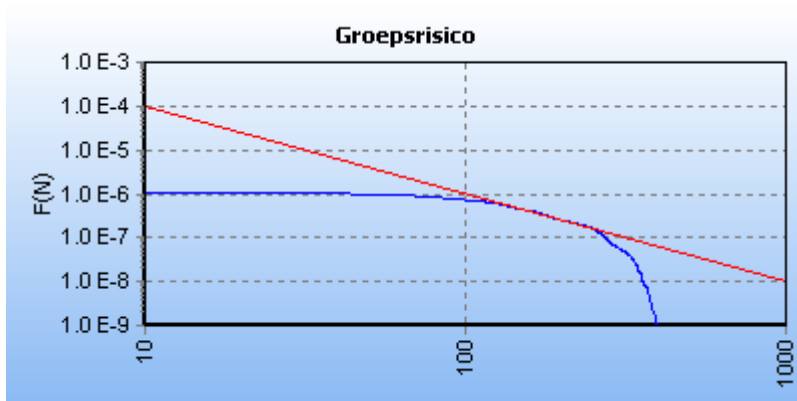
De uitvoering van dit plan heeft geen invloed op de hoogte van het groepsrisico. Om het groepsrisico te verantwoorden is gevraagd aan de VRR over zelfredzaamheid en bestrijding van rampen.

A517

Ten oosten van het plangebied loopt de hogedruk aardgasleiding A517. Deze leiding heeft een diameter van 760mm en een druk van 66 bar. In onderstaande afbeelding is het invloedsgebied (rood) weergegeven. Dit valt over het plangebied. De 100%-letaliteitsgrens (zwarte lijn in de afbeelding) ligt op 170 meter. Deze ligt buiten het plangebied.

Er is een berekening van het groepsrisico gemaakt. Het groepsrisico bedraagt 1,07 maal de oriëntatiewaarde. De fN-curve is in onderstaande figuur weergegeven.

De uitvoering van dit plan heeft geen invloed op de hoogte van het groepsrisico. Om het groepsrisico te verantwoorden is advies gevraagd aan de VRR over zelfredzaamheid en bestrijding van rampen.

Rotterdam-The Hague Airport (RtHA)

Het plangebied ligt voor een deel binnen het verantwoordingsgebied van de luchthaven Rotterdam-The Hague Airport (RtHA).

Er is een groepsrisico berekening gemaakt van de relevante kavels met behulp van de ART. Het groepsrisico is in onderstaande afbeelding weergegeven. Hierbij is het plangebied in rood aangeduid en het verantwoordingsgebied in blauw.

Uit de afbeelding blijkt dat het groepsrisico op de kavels binnen het plangebied lager is dan 10% van de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico zal niet toenemen als gevolg van dit plan. Op grond van het provinciale beleid geldt een lichte verantwoordingsplicht.

Verantwoording groepsrisico

Hoogte groepsrisico

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van meerdere risicobronnen. Voor deze risicobronnen is de hoogte van het groepsrisico bepaald. De uitvoering van dit plan heeft geen gevolgen voor de hoogte van het groepsrisico. Voor de meeste bronnen ligt het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde. Alleen het groepsrisico van SNR en de hogedruk aardgasleiding A517 zijn hoger dan de oriëntatiewaarde.

Voor de SNR wordt het groepsrisico vooral veroorzaakt door de populatie in het havengebied en slechts voor een klein deel door de populatie in Vlaardingen.

Voor de hogedrukaardgasleiding A517 wordt het groepsrisico vooral bepaald door de populatie langs de Marathonweg.

Omdat het plan geen invloed heeft op de hoogte van het groepsrisico van de verschillende risicobronnen, zijn er binnen dit plan geen mogelijkheden om het groepsrisico te verlagen.

Advies veiligheidsregio (VRR)

De VRR merkt op dat binnen de Wet ruimtelijke ordening geen maatregelen kunnen worden geborgd ten behoeve van de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze maatregelen kunnen wel worden gerealiseerd binnen de context van de gemeentelijke verantwoordelijkheid, zoals deze is opgenomen in artikel 3 van de Wet veiligheidsregio's.

De VRR adviseert voor dit plan om de aanwezige personen voor te lichten, zodat zij weten hoe te handelen in geval van een calamiteit door middel van de campagne 'Goed voorbereid zijn heb je zelf in de hand'.

Afwegingskader provinciaal beleid RtHA

Afhankelijk van de hoogte van het groepsrisico onderscheidt het provinciale beleid drie categorieën voor de verantwoording:

- als het groepsrisico lager is dan 0,3 maal de oriëntatiewaarde geldt een lichte verantwoordingsplicht;
- als het groepsrisico tussen 0,3 en 1 maal de oriëntatiewaarde ligt, geldt een middelzware verantwoordingsplicht;
- als het groepsrisico hoger is dan de oriëntatiewaarde geldt een zware verantwoordingsplicht.

In het onderhavige geval is er sprake van een lichte verantwoordingsplicht. Dit houdt in dat alleen maatregelen op het gebied van hulpverlening en zelfredzaamheid relevant zijn voor dit plan. Het plangebied moet tenminste via twee routes bereikbaar zijn voor motorvoertuigen, zodat aanwezigen het plangebied kunnen ontvluchten via een andere route dan de aanrijdroute voor hulpdiensten.

Afweging

Ten aanzien van het advies van de VRR meldt de gemeente het volgende.

Risicocommunicatie is een onderdeel van het beleid externe veiligheid van de gemeente. De uitgangspunten hierbij zijn opgenomen in de Visie externe veiligheid die de gemeente in 2012 heeft vastgesteld. In de visie is hierover opgenomen dat de gemeente hierin een actieve rol heeft. Zo is er een maandelijkse risicocommunicatieadvertentie gestart in Groot Vlaarding en om de bewustwording van burgers over hoe te handelen bij calamiteiten te vergroten. Ook worden de burgers actief geïnformeerd over de risico's van gevaarlijke stoffen. Dit gebeurt door ontsluiting van de risicokaart via de gemeentelijke website. Burgers kunnen desgewenst nadere informatie inwinnen over de aanwezige risico's. Bij een toename van risico's zal de bevolking daarover actief worden geïnformeerd. Communicatie verloopt via de website, de gemeentepagina, facebook en twitter.

De gemeente is van mening dat de voorlichting over hoe te handelen in geval van calamiteiten voldoende is. Dit plan geeft geen aanleiding de risicocommunicatie te veranderen of te intensiveren.

Naar aanleiding van het provinciale afwegingskader merkt de gemeente op dat het plangebied vanuit meerdere richtingen bereikbaar is via de Professor Rutgersstraat en de Professor Teldersstraat in de noord-zuidrichting en in oost-westrichting via de Samuel Esmeijerstraat.

Conclusie

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van verschillende risicobronnen, maar het plan veroorzaakt geen toename van het groepsrisico. Er zijn geen maatregelen mogelijk binnen dit plan om het groepsrisico te verlagen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid en bestrijding van rampen zijn goed, aangezien het plangebied goed bereikbaar is. De gemeente is daarom van mening dat het groepsrisico aanvaardbaar is.